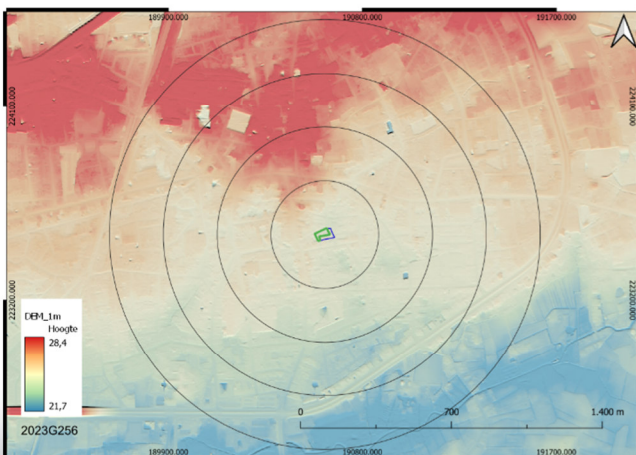

Druivenstraat te Turnhout

Programma van Maatregelen

Rapporten 250

G. De Nutte

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave	2
2.1 Administratieve gegevens	2
2 Gemotiveerd Advies	4
2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site	5
2.2.3 Waardering van de archeologische site	6
2.2.4 Impactbepaling	8
2.2.5 Bepaling van de maatregelen	9

2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2023 G 256	
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing	
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	De Nutte Glenn (OE/ERK/Archeoloog/2015/00055), Dorpsstraat 60, 3650 DILSEN-STOKKEM	
Provincie	Antwerpen	
Gemeente	Turnhout	
Deelgemeente	Turnhout	
Plaats	Druivenstraat	
Toponiem	n.v.t.	
Bounding Box	X: 190614.591 X: 190566.278	Y: 223553.625 Y: 223526.029
Kadastrale gegevens	Gemeente: Turnhout Afdeling: 3 Sectie: S Nrs.: 285x	
Kadasterkaart		

Oppervlakte bodemingrepen	1 769 m ²
Datum uitvoering	1/8/2023 tot en met 3/8/2023
Thesaurus	Bureauonderzoek, micro reliëf, eolische processen, podzols, paleolithicum, mesolithicum, neolithicum, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd.
CvGP versie	4.0
Geraadpleegde regio- en/of periodespecialisten & wetenschappelijk advisering	
Omgevingsvergunning	Stedenbouwkundig

2 Gemotiveerd Advies

2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Voor onderhavig onderzoeksgebied is enkel een archeologisch bureauonderzoek opgesteld.

Op basis van dit bureauonderzoek werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 6 Tekstuele analyse binnen het bureauonderzoek.

Binnen het trajectopstel van de specifieke archeologienota was het inzetten van landschappelijke boringen, landschappelijke profielputten, een oppervlaktekartering, een geofysisch onderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, archeologische proefputten gericht op Steentijdsites, archeologische proefputten gericht op sites met een complexe verticale stratigrafie en proefsleuven weinig geschikte, niet optimale en/of onstrategische onderzoeksmethodes om diverse redenen op basis van het bureauonderzoek.

Op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek zijn er echter voldoende gegevens voorhanden dat de toekomstige werken slechts kleinschalig tot totaal geen impact zullen vertonen op de eventuele verschillende (ooit) aanwezige archeologische relevante niveau.

Om die reden wordt geen verder archeologisch (vervolg)onderzoek geadviseerd.

Op basis van het bureauonderzoek werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied.

2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Momenteel is er voornamelijk enkel een verwachting opgesteld, de aanwezigheid van archeologische resten kon nog niet achterhaald worden. Verder onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of een archeologische site aanwezig is.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek geldt voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars een lage trefkans.

Verder geldt een onbekende verwachting voor nederzettingen en/of sporen van begravingen van landbouwers vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met minimaal de 15^e/16^e eeuw.

Op een gegevens ogenblik hebben er zich wellicht pluggenbodems gevormd, ten vroegste vanaf de late 15^e/vroeg 16^e eeuw en vermoedelijk ergens tussen de 16e en 19e eeuw.

Daarom wordt verder maximaal een middelhoge archeologische verwachting ingeschat voor nederzettingen en/of begravingen van landbouwende gemeenschappen van landbouwers vanaf maximaal de 15e/16e eeuw tot en met midden van de 19e eeuw; concreet nà de vorming van de pluggenbodem.

Op basis van het beschikbare historische kaartmateriaal blijkt het plangebied vanaf minstens het midden van de 19e eeuw zonaal bebouwd te zijn geweest. Om die reden wordt een hoge archeologische verwachting voor sporen gerelateerd aan historische bewoning vanaf minstens met zekerheid het midden van de 19^e eeuw vooropgesteld.

Tenslotte is er sprake van een lage verwachting voor natte contexten/beekdalarcheologie.

2.2.3 Waardering van de archeologische site

Ondanks dat er een verwachting is opgesteld, kan er momenteel niet met zekerheid gesteld worden dat er een vindplaats aanwezig is.

Indien archeologische resten toch effectief aanwezig zouden zijn, wordt het "waarderingsaspect" betreffende de gaafheid en conservering als volgt ingeschat:

Inzake de gaafheid en conservering van eventuele aanwezige kampementen onder extremis (lage verwachting) moet men deze op basis van de huidige gegevens van het bureauonderzoek wellicht eerder als slecht inschatten. Dit omwille dat de grote delen van het holocene ontwikkeld bodemprofiel reeds verstoord zijn.

Dit was al het geval vóór de vorming van de plaggenbodem waarbij deze (wellicht) geen beschermende buffer was voor dit vondstniveau. Afhankelijk van de sedimentatie, de ontwikkeling en vooral diepteligging van een eventuele aanwezige paleo-bodem (Usselo), kunnen eventueel aanwezige Laat-Paleolithische Federmessergroep onder extremis (lage verwachting) sites net onder, in en net hier boven eventueel nog wel bewaard zijn gebleven.

De gaafheid en conservering van grondsporen (landbouwers) is wellicht eerder matig tot goed te beschrijven omwille van de mogelijke bufferende werking van de bovenliggende plaggenbodem.

Daarnaast waar geen plaggenbodem aanwezig maar ook zonaal wel is de aanleg van de huidige verharding en vergroening ook gepaard gegaan met verstoringen van de eerste 50 cm onder het bestaande maaiveld maar ook dieper waar sprake is van eventuele kabels en nutsleidingen.

Bijkomstig is er ook sprake van een zonaal een gesloopt gebouw. Dit was een voormalige industrieel gebouw. Indien er geen sprake was van zonale volwaardige kelderniveau's moet men rekening houden met een vorstvrije aanzet van gemiddeld 60 à 80 cm onder het bestaande maaiveld.

2.2.4 Impactbepaling

Voor de uitgebreide beschrijving van de toekomstige werkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk 3.7. *Geplande werken en hun bodemingrepen* van het bijhorende bureauonderzoek.

De werken zullen slechts kleinschalig dan wel totaal geen toekomstige versturende impact vertonen op het eventueel bewaarde aanwezige archeologische relevante niveau.

Hiervoor worden volgende argumenten aangehaald:

1) De bodemingrepen zijn beperkt in de diepte (≤ 60 cm) en zijn in feite slechts oppervlakkig en betreffen geen tot weinig (bijkomende) versturende bodemingrepen.

Deze zullen zich ook voordoen in weinig archeologisch relevante lagen, concreet in de toplaag en/of onderlagen van de bestaande verharding dan wel groenaanleg. Maar ook de zonale eventuele onderliggende kabels en nutsleidingen hebben reeds voor wat diepere verstoringen gezorgd, waar aanwezig.

Bovendien situeerde er zich ooit centraal een industrieel gebouw. Indien geen sprake was van zonaal volwaardig kelderniveau's moet men ook al rekening houden met verstoringsdiepte van 60 à 80 cm onder het bestaande maaiveld al daar.

Zonaal doet zich dit ook voor in een antropogene plaggenbodem wat vaak archeologisch minder relevant is qua grondsporen.

2) Het potentieel tot kennisvermeerdering bij het aansnijden van onder voorbehoud aanwezige (bewaarde) archeologische resten wordt als zeer laag ingeschat. Het zouden niet meer dan puntvondsten en puntsporen zijn, waarbij het bijzonder moeilijk zal

zijn om de context, de aard en de datering van de vastgestelde fenomenen te achterhalen. Laat staan dus de onderlinge correlatie op gelijk welk niveau.

Er worden dan ook geen eventuele aanwezige sites (van slecht bewaarde) (grootschalig en/of diepschalig) extra bedreigd in het kader van onderhavige stedenbouwkundige aanvraag.

2.2.5 Bepaling van de maatregelen.

Gezien de aard van de toekomstige werkzaamheden (relatief ondiep, weinig tot niet verstorend), de eventuele diepere diepteligging van het relevante bodemarchief bij de aanwezigheid zonaal van een plaggenbodem, de aard van de eventuele aanwezige verstoringen op het bodemarchief (aanleg bestaande verharding en groen, zonaal eventuele kabels en leidingen als zonaal ter hoogte van een gesloopt industrieel gebouw) als zonaal niet echt sprake van bodemverstorende ingrepen gezien de werken zich voordoen ter hoogte van een plaggenbodem en hierdoor het lage tot zeer nihilistische potentieel voor archeologische kennisvermeerdering is bijgevolg de afweging gemaakt om een vrijgave te realiseren voor verder archeologisch (vervolg)onderzoek in het kader van onderhavige werken.

Met andere woorden de impact is kleinschalig tot nihil. Het archeologische relevante niveau waar eventuele archeologische resten zich situeren zal weinig tot niet (extra) verstoord worden of is reeds grotendeels verstoord.

Het Programma van Maatregelen betreft dus een vrijgave voor verder archeologisch onderzoek.